

NYIM18: ÖSSZEFOGLALÓK

Barna Emese, Tordai Dorottya, Németh Anna Júlia, Kengyel Gabriella

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Email: tordaidorka@gmail.com, nemethannajulia2001@gmail.com, emese.barna.vac@gmail.com, gabi.kengyel@gmail.com

"Túrrjél lányom, majd jobb lesz!" - A párkapcsolati erőszak áldozatainak társas támogatottsága

Hazánkban a nők jelentős része volt vagy jelenleg is párkapcsolati erőszak áldozata, mégis azt tapasztalhatjuk, hogy a témában való kutatást, illetve a tájékozódást/tájékoztatót nehezíti a közpolitika teljes érdektelensége és érzéketlensége, a mélyen gyökerező patriarchális rendszer, valamint a nemek közötti egyenlőtlenség teljes figyelmen kívül hagyása Hazai kutatások (Gregor, 2014; Tóth, 2018) eredményéből levonható az a következtetés, hogy Magyarországon a nők ellen elkövetett párkapcsolati erőszak nagyon sok nőt érintő társadalmi jelenség (Tóth, 2018). Kutatásunk során személyes interjúkat vettünk fel párkapcsolati erőszakot átélt személyek körében (N=33), melyeket tematikus elemzéssel dolgoztunk fel. Elemzésünk során a család és a kultúra hatását vizsgáltuk az áldozatok pszichés élményvilágára. Vizsgálatunkkal annak feltárását céloztuk meg, hogy a családi háttér hogyan határozza meg azt, hogy az áldozat hogyan viszonyul a bántalmazás témaköréhez, mennyire mer segítséget kérni, illetve a bántalmazót támogató közeg hogyan befolyásolja, hogy kérnek-e segítséget. Elemzésünk tárgya volt továbbá a bántalmazó kapcsolatból való kilépés módjai, illetve az a folyamat, amely során a bántalmazott személyek végigmennek a kilépés szakaszain, illetve felismerik a bántalmazó kapcsolati dinamikáját. Végül az áldozatok által elért poszttraumás növekedés megjelenésének formáit azonosítottuk az interjúkban gyakran megjelenő témák alapján. Konklúzióként elmondható, hogy a patriarchális társadalmi és családi berendezkedés és a támogató családi háttér hiánya a fő indoka annak, hogy a bántalmazottak nehezen kérnek és kapnak segítséget, továbbá a barátoktól és nőszervezetektől érkező segítség és támogatás a poszttraumás növekedés egyik fő forrása.

Bolemant Lilla

Országos Közoktatási Intézet Pozsony, Womanpress Kiadó

Email: liliana.bolemant@gmail.com

Bibliodiverzitás és feminizmus

2010-ben az Európai Írók Parlamentje elfogadott egy nyilatkozatot, amely a bibliodiverzitás mellett foglalt állást. Az Isztambuli Nyilatkozatnak nevezett kiáltvány elfogadása óta eltelt több mint egy évtized (és tulajdonképpen az egész 1989 utáni időszak) látszólag a bibliodiverzitásnak kedvez, hiszen rengeteg különféle könyv jelenik meg, sokféle kiadó és szerző jóvoltából. Érdemes azonban a mélyére nézni annak a folyamatnak, amely a 21. század könyvkiadásában zajlik. A kis kiadók, a kis példányszámban kiadott szépirodalom, a regionális szerzők, a kis nyelvek irodalmának fordításai mind külön elemzést igényelnek. Ezen belül külön kategóriaként beszélhetünk a feminista irodalomról, a női szerzőkről, a gender szempontú szövegekről. Annak ellenére, hogy mára a női szerzők legalább olyan számban vannak jelen a könyvesboltok polcain és a könyvkiadók programjában, mint a férfiak, mégsem beszélhetünk arról, hogy bekövetkezett az egyenrangúság az irodalomban és a könyvkiadásban. Előadásomban a bibliodiverzitás feminista szempontjait szeretném megvilágítani a könyvkiadás módjai, formái és céljai szempontjából.

Borbíró Aletta

Szegedi Tudományegyetem

Email: borbiroaletta@gmail.com

Termelő testek: Veres Attila a "Tranzisztor" című novellájának értelmezése

Az előadásban Veres Attila *A valóság helyreállítása* (Agave, 2022) kötetének "Tranzisztor" című novelláját vizsgálom, illetve kitérek a kötet azon további szövegeire, amelyek az elemzett novellával szorosabb intertextuális kapcsolatban állnak, azonos fiktív világban játszódnak. Veres kötete a valóság fogalmát kérdőjelezi meg, és egymással versengő, illetve párhuzamosan létező valóságokat és Magyarországot ír le a fantasztikum eszköztára révén. Ebben a multiplikálódott (szöveg)világban a "Tranzisztor" című novella hangsúlyossá teszi azt a kisebbségi és kiszolgáltatott helyzetet, amely a marginalizált, kizsákmányolt és kitörésre (szinte) képtelen társadalmi csoportokat jellemzi. A történet szerint a mélyszegénységben élők számára az egyedüli „kitörési lehetőséget” a gyári munka jelenti. A munkások egy sárszerű anyagot esznek, amelyet a szervezetük átalakít, és amely a világok közötti kapcsolat létrehozására alkalmas. A főszereplő nő nem egyszerűen csak termelésre képest, hanem arra is, hogy megteremtse a különböző világok közötti kapcsolatot. A novella bemutatja, hogy az üzletemberek miként zsákmányolják ki a szegény embereket és hogyan használják ki a tehetséges személyeket. Az előadásban bemutatom, hogy a főszereplő nő teste hogyan és milyen módokon kerül kizsákmányolásra, miként válik szó szerint termelő testté a természetes anyagcsere funkció révén, illetve kitérek arra, hogy milyen társadalmi mobilitási, és így átalakulási lehetőségek adóttak a mélyszegénységből való kitörésre. Az előadásban elemzem, hogy milyen módon fedti el a hatalmi gépezet a gazdasági és önkizsákmányolást, hogyan alakítja át a szubjektumot olyan matériává, amely a kapitalizmust szolgálja.

Böröndy Júlia

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Szociológia Doktori Iskola

Email: juliaborondy@gmail.com

Feminista tértervezés mint a 20. századi modernista városalakítás kritikája

Több évtizedre visszanyúló interdiszciplináris feminista kutatások - pl. Leslie Kern, Gerda Wekerle társadalomföldrajzi munkái, a brit Matrix Feminist Design Co-Operative építészeti írásai, Daphne Spain urbanisztikai tanulmányai - alapján ma már biztonsággal, és empirikusan is alátámasztva megállapítható: a férfiak és nők városi térhasználati és viselkedési mintái, valamint városi tapasztalatai, precepciói jelentősen eltérnek egymástól. Bár a nemek közötti egyenlőség fejlődésével a szakadék csökkenni látszik, a különbségek még napjainkban számos területen kirajzolódnak. A nők és városi tér kérdését övező diskurzus létrejötté a 20. század második felére vezethető vissza - nagyjából egyidejűleg bontakozott ki a modernista várostervezési gyakorlatokkal (pl. városi tereket az autóknak alárendelő fejlesztések, város funkcionális zónákra osztása) szembe helyezkedő, emberléptékű városi terekre fókuszáló urbanisztikai irányzatok megjelenésével. A nők szempontjaira építő város koncepcióját a modernista várostervezés férfiközpontúsága indokolta, ahogy Daphne Spain is rámutat a háború utáni modernizmus és a patriarchátus térnyerésének időbeni egybeesésére amerikai nagyvárosok esetén keresztül. (Spain 2014) Előadásomban azt a kérdést bontom ki, értelmezhető-e a nők városi tapasztalatait becsatornázó, megéléseikre közvetlenül reflektáló tervezésemélet és gyakorlat a 20. századi modern tértermelés kritikájaként. Mely pontokon bukik el a modernista város, ha a nők városhasználatának szűrőjén át nézzük? Mely 20. századi és kortárs irányzatok sorába illeszthető be a feminista várostervezés? Hol vannak ezeknek közvetlen érintkezési pontjai, merre tart a gondolkodás? Hogyan változik a városi tér, ha azt az inkluzív térhasználat szempontjai alakítják?

Dombai Dóra

Független kutató

Email: schubert.dombai.dora@gmail.com

Profán triptichon: hibrid testek és medialitás Nemes Anna munkáiban

Előadásom gyújtópontjában Nemes Anna képzőművész és filmrendező testábrázolásainak "hármassortára" áll. A festészet, a dokumentumfilm és a fikciós játékfilm különböző mediális stratégiáinak kohóiban kiérlelt testfelfogások gazdag jelentéshálózatot alkotva rétegződnek egymásra a hús heterogén burjánzásában. E mindig nyitott, soha le nem záruló mutációs folyamat, mely egy hibrid, formátlan, transzgresszív új esztétika felé mutat, intenzív párbeszédben áll a testről szóló kortárs diskurzusokkal. A hús extenzív megjelenése mindig felforgató, minthogy nemlineáris plaszticitásával szétfeszíti a nyugati filozófiai gondolkodás logocentrikus kereteit, ekképpen szörnyűségként áll előttünk. Nemes pályájának egésze felől nézve a legérdekesebb kérdésnek azt tartom, hogy az eltérő médiumok sajátos belső struktúraszervezési elvei miként alakítják azt, ahogyan ez az immanens szörnyűség megmutatkozik előttünk. Míg a festmények önmagukba visszaforduló, ritmikus időbelisége lehetőséget ad a hibrid testeknek a dezantropomorfizáció határáig való eljutásra, addig a *Beauty in the Beast* dokumentumfilm a női testépítők bemutatásával a konvencionális nyugati szépségeszmény terepén túlra mutató szökésvonalakat tárja elénk a naturalista-realista filmképi reprezentáción keresztül. A triptichon középső paneljeként a *Szelíd* című dokumentarista játékfilm a fenti két megközelítés szintézisét adja: miközben a fikció lehetővé teszi a testbe zárt individuumhoz való hozzáférést, a narratív film sajátos időbelisége a teljes dekonstrukció ellen dolgozik. A *Szelíd*ben nem egy poszthumanisztikus, hibridizált esztétika perverz dekonstrukciós eljárásának csúcsra járatódását látjuk, az antropomorfitás határán innen maradván mégis különösen hangsúlyosnak tűnik a gesztus, hogy éppen egy női testen keresztül mutatja be a tömeggé váló hús szubverzív jellegét.

Dragon Zoltán

Szegedi Tudományegyetem

Email: dragon@ieas-szeged.hu

Jelöletlen képek? Fotográfia a mesterséges intelligencia korában

A fotográfia médiuma a 20. század elejére demokratizálta a képalkotáshoz való hozzáférést: kortól és nemtől függetlenül: a születésekor kifejezetten férfiak által uralt, technikailag és társadalmilag determinált szakma a fotótechnika látványosan gyors fejlődése következtében túlnőtt eredeti keretein, így az első igazi piaci siker, a Kodak Brownie, jóval túlmutatott önnön gazdasági relevanciáján és hatékonyan vont be a nőket és gyerekeket is a képkészítés bűvkörébe. Ma, a digitális váltás, az algoritmikus fordulat és az ezekhez szorosan kapcsolódó generatív média térnyerésével a humán képalkotói potenciál egyszerre bővül és szorul keretek közé, hiszen egyrészt kibővültek és egyszerűsödtek az alkotói lehetőségek, másrészt egyre inkább a gép dönt az ember helyett. A humán képalkotás mára egyre több szintéren adja át a teret a non-humán fotográfiának (J. Zylinska kifejezésével élve), ami nem pusztán az optikai valóság leképezésének újabb módjait implicálja, hanem a képalkotás teljes spektrumát változtatja meg. Az előadás arra világít rá, hogy a non-humán fotografikus technológiák, a számítástechnikai fényképezés elterjedésével sem vált teljesen jelöletlenné, így a gender, a társadalmi és gazdasági lehetőségek továbbra is meghatározó tényezői a fotográfiának, csupán ezen aspektusok jelölése tevődik át más folyamatokra a technológiák alkalmazása során. Mivel a generatív megoldások mélytanulós rendszerei emberek által összeállított adatbázisok, valamint a felhasználókkal történt interakciók során hozzák létre a

képeket, az adott kontextusban érvényes társadalmi és kulturális ideológiák, a gender reprezentációk egyáltalán nem törődnek, a képek nem tudnak jelöletlenné válni - sőt, bizonyos esetekben sokkal inkább nyilvánvalóvá válnak az ideológiai keretek, mint a hagyományos fotográfia technikai lehetőségei ezt megengedték.

Erdei Krisztina és Szalai Anna

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Email: erdei.krisztina@g.mome.hu

Azta Ata

Erdei Krisztina és Szalai Anna zenés konferenciaelőadása (performansa) egy olyan dal előadásának és értelmezésének párhuzamos folyamata, mely Ata Kandó magyar származású, holland fotográfus életművének mozzanatait vizsgálja feminista pozícióból, a kritikai elméletek művészettörténeti eszköztárával. Kandó gyerekeivel készített projektjei, melyek később *Álom az erdőben* és *Kalüpszó és Nauszikaa* címmel jelentek meg, a fotókönyvek (*photobook*) korai, úttörő példái. Gyermekai nemcsak modelljei, hanem egyenrangú alkotótársai voltak. 1956-ban a nyugatra induló gyerekekről és nőkről készített sorozata pedig a fotográfia eszközeivel hívta fel a figyelmet a megtorlás elől menekülő családok helyzetére. A novemberben készült képekből karácsonyra időzítve jelent meg könyv, melynek bevételéből a menekülteket támogatták. Kandó hosszú, kalandos élete során az anya, a modern, dolgozó nő és a művész szerepei között ingázott észrevétlenül. Teljesítménye szinte ismeretlen a hazai művészeti színtéren és Hollandiában is inkább az egyik legismertebb fotográfus, Ed van der Elsken első feleségeként tartják számon. Szalai Anna, énekes, dalszerző, „a kőbányai Janis Joplin” 2023-ban az évben fejezte be tanulmányait a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Média design mesterképzésén. Az utóbbi években Dorozsmai Gergővel közös formációban koncerteztek, búbánatos nóták és dallamos kávéházi punk szonok váltották egymást fellépéseiken. Tavaly jelent meg Senki nem beszél című közös albumuk. Erdei Krisztina, képzőművész, egyetemi adjunktus a Szegedi Tudományegyetemen filozófiát és politikaelméletet tanult, majd doktori fokozatot szerzett a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen. Jelenleg az ELTE Filozófiatudományi Doktori Iskola Művészettörténeti Intézetének hallgatója. Rendszeresen állít ki külföldi és hazai intézményekben. Érdeklődési területe a kortárs fotográfia, a vizuális kultúra és a részvételi művészet.

Fajgerné Dudás Andrea

Email: fajgerne@gmail.com

sadudaerdna - hernyó lét

EAT-ART happening , mely a bebábozódás előtti hernyó létről szól. Vajon sikeres művész leszek e nőként és azt, hogyan érhetem el? A közönség egy fogyasztható ételt kap, miközben a festőnők által választott és a született női test megtagadásáról, annak tudatos megváltoztatásáról tartok rövid előadást. Majd a közönséggel szabadon beszélgetünk.

Federmayer Éva

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Email: federmayer.eva@gmail.com

Cukiság faktor az ökológiai válságban. A Disney *Vaiana/Moana* című 3D-s számítógépes animációs film ökofeminista elemzése

Az (át)változásoknak milyen mintázatát rajzolja ki az a hangyi, képi és narratív effektusokban tobzódó "családi film", amely a lokalitásra, a kisebbségi kultúrára és a nőre mint erőforrásra fókuszál? A kritika túlnyomó része a Disney-sémák elmozdulására hívja fel a figyelmet s ezt ünnepli: a fehér *hercegnő* barna bőrű hősnővé válik, sőt életének röppályáját nem a megszokott szcenárió, azaz nem a fiatal nő heteroszexuális vágyának beteljesülése, hanem a világ megváltásért folytatott (korábban fiúhoz/férfihoz delegált) missziója határozza meg. A hercegnői fordulaton túl azonban szükséges észrevenni, hogy ez az animációs film (néhány más kortárs Disney filmhez hasonlóan), a maga sajátos eszközeivel valójában egy ökológiai katasztrófát tematizál: eredettörténetét adja annak az összeomlásnak, amelynek elhárítása joggal olvasható a film kulcstörténeteként. Mindennek kapcsán tehát felvetődik a kérdés: a globális klímapusztítás idején, mely egyre érzékelhetőbb módon vált ki affektív disszonanciát eredményező emberi reakciókat (a klímatagadástól a depresszióon keresztül az ökopszichiátriában észlelt jelenségekig), vajon milyen belátási és megküzdési stratégiá(k)at tud nyújtani egy globális piacon is működni tudó, több generációs nagyközönséget megszólítani igyekvő családi film? A fenti kérdések megválaszolását kísérem meg előadásomban, mely a CUKISÁG esztétikájának szakirodalmára (Daniel Harris 1992; Michael Darling 2001; Sianne Ngai 2005, 2012; Marilyn Ivy 2010; Simon Mey 2019) támaszkodva, annak néhány alapvetését tovább gondolva kívánja értelmezni a kortárs popkultúra egyik figyelemre méltó megnyilvánulását.

Géczy Dorottya

Eötvös József Főiskola

Email: diobelhajos@gmail.com

Interszekcionalitás és szociálpszichológia: Roma LGBTQ+ személyek identitáskrizisei és megküzdési stratégiái Magyarországon

Számos hazai és nemzetközi összehasonlító kutatásból tudhatjuk, hogy hazánkban a romák is (Kende és mtsai, 2017; 2020, Pogány, 2006; Tileagă, 2006; Márián, 2013; FXB Center, 2014; stb.) és az LGBTQ+ személyek is (Takács és Szalma 2012; 2015; Gregor és Rédei, 2015; Máté, 2017; 2018; Sokszerűség Oktatási Munkacsoport, 2020; Hubbard, 2020; stb.) külön-külön nagyfokú elítéletnek és diszkriminációnak vannak kitéve. Azzal, hogy mi van akkor, ha valaki történetesen roma és LGBTQ+ személy is, már jóval kevesebben foglalkoznak (Máté, 2015; Corradi, 2017; 2021). Az ilyen típusú „halmozottan hátrányos helyzet” jelentőségére először az 1970-es - 80-as évek feminista hullám kritikája világított rá (Crenshaw, 1989; 2001; Hooks & Lutz 1993; Hooks, 1989), hiszen a feminizmus a nőket homogén egységként kezelte, és figyelmen kívül hagyott további, nők között meglévő egyenlőtlenségeket. (Sebestyén, 2016; Kóczé, 2009). Ebből adódóan jött létre az interszekcionalitás fogalma, (Crenshaw, 1991) ami a különféle egyenlőtlenségek kereszteződésében érhető tetten, mint esetünkben az etnikum és a szexuális orientáció. Ezek az egyenlőtlenségek összeadódnak, felerősítik egymást, hatnak egymásra, halmozott hátrányt és nehézséget generálva (King, 1988). A bemutatni kívánt kutatás (N=6) mélyinterjú módszerrel, magát romának és LGBTQ+ személynek valló válaszadókkal történt, s fókuszában az állt, ők hogyan élik meg ezt a többszörös kisebbségi helyzetet, mely egyrészt a többségi, hatalmon lévő csoportok által megkonstruált etnikai identitás mentén van előítéllettel stigmatizálva, másrészt a saját csoportban domináns

hagyományos nemi szerepekre épülő gender konstrukció szorítja szűk korlátok közé. Egy ilyen helyzetben milyen identifikációs lehetőségek adódnak? Hogyan lehet megküzdeni a krízisekkel? Hogy valósul(hat) meg az önelfogadás? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keresem a választ.

Gera Judit

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Email: gerajudit@gmail.com

A Shoá traumájának feldolgozása Marga Minco (1920), holland író nő gyermekmeséiben

A Shoá traumájának feldolgozása Marga Minco (1920), holland író nő gyermekmeséiben Marga Minco, holland Shoá túlélő író nőjének életműve a legnagyobbaké közé tartozik. Gyermekmeséket, novellákat, rövid, abszurd történeteket és kisregényeket írt. A rövidtörténet nagymestere. Hollandiában elsőként dolgozta fel a II. világháború után irodalmi művekben a Shoá tapasztalatát. Az után létállapotát mutatják fel írásai, a múlt terhével a háttérben, az újra kezdés nehézségeit, az élet folytatásának elakadásait, a „semmi nem ért véget” gondolatát fogalmazza meg a sűrítés – metaforizált nyelv, rövid mondatok, dialógusok, utalások, a 'show, don't tell' – eszközeivel. Mindig távolságtartással, de a megfigyelő pontosságával. Miniatűr darabjai a valaha összefüggő, de a maga összefüggéseiben ellehetetlenült nagy narratíva megannyi szilánkjá, a Shoá utáni traumatizált létállapot mikrokozmosza. Minco a holland Holokauszt sajátos grammatikáját alkotta meg életművében. Visszatérő motívumai a kirekesztettség, a beilleszkedni nem tudás és nem akarás, a hétköznapi világ kis részletei, az alá-fölérendeltségi viszonyok, az úton levés, a keresés állapota. Gyakran groteszk, abszurd és humoros elemek is vegyülnek írásaiba. Izgalmassá teszi továbbá életművét a sajátos női nézőpont, a női lét bezártságának, határai fojtogató szűköségének és az ez elleni apró lázadásoknak ábrázolása. Az előadás a 6 és 12 éves gyerekek számára írt meséire koncentrált, amelyekben tematikusan sehol nem jelenik meg a Shoá tapasztalata, a mélystruktúrában azonban annál inkább. Susanne Nalbantian *Aesthetic Autobiography. From Life to Art in Marcel Proust, James Joyce, Virginia Woolf and Anaïs Nin* (1994) című könyvének eszköztárát felhasználva vizsgálom meg, hogy a mesékben hogyan hajtja végre Minco a saját élet művészi transzformációját a tér, az idő, a tárgyak és a karakterek transzmutációjának eszközével.

Gerevich András

ELTE és METU

Email: andras.gerevich@gmail.com

Fegyverneme: pizza. A queer test elpusztítása

Darren Aronofsky *Bálna* című rendezése a tavalyi év egyik legnézettebb, mégis sokat kritizált queer filmje. Charlie, a főszereplő képtelen feldolgozni társa halálát, a gyász depresszióvá alakul, és a saját testétől undorodó, a világtól elzárkózó, a testsúlya miatt lábra állni képtelen férfi a lassú öngyilkosságba menekül: halálba eszi magát. Mit mond nekünk a *Bálna* a queer maszkulinitás testképéről, a fitness-fétisről, egészség-kultusról, a „fat-phobia” jelenségéről, a test tárgyiasításáról, toxikus sztereotípiákról és a testkatexisről? Hogyan folytatja, mennyiben regresszív vagy progresszív irányba értelmezi újra a queer testképábrázolás filmes szokásait és hagyományait? A filmben a férfi test átváltozása mennyiben állítható párhuzamba a különböző identitások újragondolásának, felülírásának és eltörlésének folyamatával? A korábban heteroszexuális, majd homoszexuális kapcsolatban élő férfi élete utolsó szakaszában deszexualizálja önmagát, és ebben a szexuson és szexualitáson túli állapotban próbálja mindkét korábbi életét egy új szintre emelni – a halált megelőzi a test és a szexus megsemmisítése. Darren Aronofsky, a kortárs amerikai „indiewood” szcéna sokat díjazott, provokatív, mégis populáris és közkedvelt filmrendezője a filmjeit az alternatív

történetmesélésre vágyó nagyközönséget célozza meg filmjeivel, így érdekes lenyomata annak, egy ilyen rendező hogyan látja, milyen témákra, történetekre, identitás- és testpolitikai üzenetekre, queer kérdésekre és problémákra kíváncsi a közönsége. Mit mond a film és annak ellenmondásos recepciója a mai nézők és queer történetek kapcsolatáról.

Hódosy Annamária

SZTE Vizuális Kultúra és Irodalomelmélet Tanszék

Email: hodosy.annamaria@gmail.com

Műanyag égbolt: a fává válás ökofeminista e(szté)tikája

A 2023-as *Műanyag égbolt* című magyar-szlovák animációs film egy disztópikus, jövőbeli Magyarországon játszódik, ahol az ökológiai válság következményei ellen többek között azzal védekeznek, hogy az embereket 50 éves korukban alávetik egy kötelező műtétnek, amelynek során fává alakulnak, és innentől ők szolgáltatják a népesség élelmiszer-ellátásának alapanyagát. A narratíva egy nő történetét követi nyomon, aki önkéntesen, idő előtt veti alá magát a műtétnek, a férje azonban utánaered, majd ahelyett, hogy megmentené, ő is vállalja azt a sorsot, amelyre a nő korábban egyedül vállalkozott. Az előadás azt vizsgálja, hogy vajon a fa és a nő asszociációjának milyen előképei vannak, és hogyan, illetve miért használhatja ezt a film a klímaválságot előidéző folyamatok kritikájaként. A narratíva során a nő és a fák sorsa olyan párhuzamba kerül, ami kifejezetten ökofeminista megközelítést provokál, egy ilyen értelmezés pedig rámutathat, hogy a fává alakulás a filmben nő és a természet hagyományos asszociációján túl sokkal inkább azt kommentálja, hogy a gondolkodás és a modern szubjektivitás-koncepció miféle átalakítása – adott esetben feminizálása - (lett) volna szükséges ahhoz, hogy a kultúra fenntarthatóvá váljon.

Horváth Györgyi

Tallinni Egyetem

Email:yossarianinpianos@gmail.com

Feminizmus az ÉS-ben

Míg mostanában egyre több minden olvasható a 2010-es évektől globálisan felívelőben lévő és egy homályosan definiált „genderideológia” ellenében szerveződő ún. *transznacionalista antigender diskurzus*nak a hazai megjelenéseiről (ld. pl. Kováts 2022; Kövér 2021; Krizsán & Roggeband 2022), nincsenek kutatások az ún. továbbélő antifeminizmusokról, azaz a feminizmusnak azon sztereotip és negatív megjelenítéseiről, melyek még az államszocializmus idején keletkeztek, és mindmáig erőteljesen hatnak a kelet-európai régióban, így Magyarországon is. Holott, mint Acsády Judit nemrég megjegyezte, ezek az előző rendszertől megöröklött előítélek „máig alig oszlanak, annak ellenére, hogy feminizmussal egyre többen foglalkoznak” (2022: 103). Egybecseng a fentiekkel Robert Brier nemrég magyarul megjelent tanulmánya is, amely a kelet-európai rendszerváltozásoknak a női jogokkal és női esélyegyenlőséggel kapcsolatban tanúsított érzéketlenségére mutat rá, és arra, hogy az ún. emberjogi, liberális diskurzusok régióbeli változata „nyomasztóan ignorálta a genderrel kapcsolatos kérdéseket” (2022: 106). Kutatásom ehhez a problematikához kapcsolódik, amikor az *Élet és Irodalom* című politikai-művészeti hetilapnak a feminizmushoz való viszonyát, ezen viszonynak a rendszerváltás utáni változásait vizsgálja az ún. kritikai diskurzusanalízis (Fairclough 1992, 1995, 2001) módszerével. Az *Élet és Irodalom* című lapot azért választottam, mert az ún. liberális polgári demokratikus értékeket valló kulturális elit egyik első számú fórumává vált a rendszerváltást követően, ennyiben a feminizmushoz való viszonya sok szempontból példaadó és normaképző szereppel bírt az adott irodalmi-kulturális elit számára. Kutatásommal az alábbi kérdésekre keresem a választ: 1) mik voltak a feminizmus jól azonosítható diszkurzív megjelenítései az *ÉS*-ben 1990 és 2015

között?; 2) változtak-e ezek a jellegzetes diszkurzív megjelenítések az adott időszakban, ha igen, hogyan?, és végül 3) mik voltak az így azonosított diskurzusoknak az implikációi a nemek társadalmi egyenlőségének szempontjából?

Joó Mária

ELTE, SZTE

Email: joo.maria49@gmail.com

Rosi Braidotti filozófiájának megközelítése irodalmi műveken keresztül

A filozófiai-kritikus számvetés nem egészen konferenciára való, ezért választottam néhány fogalmi szempontot és ezek művekkel való szemléltetését. (Beauvoir *A második nem*-mel a háttérben lesz hivatkozási alapként). Elsősorban az átalakulás (metamorfózis), átlépés (transpozíció) transzhumán etikája és politikája érdekel, evidens, hogy feminista szempontból. A két említett mű Kaffka Margit *Állomások* (1917) című regénye egy női élet alkotásban való kiteljesedését (transzponálását) mutatja, (Beauvoir feminista fogalmával emancipálódást), míg Ursula Le Guin *A sötétség bal keze* című tudományos-fantasztikus regénye (1969/1979) a nem kategóriájának változékonyságát a Tél bolygón. Braidotti filozófiájának számos eleme a jelen horizontján épp megjelenő jövőre utal, és nem a pusztulás, elrettentés (vö. az ökológiai horror filmekben divatos zsánere) hanem az asszertív, pozitív lehetőségek felé. Ezért is Ursula Le Guin a hozzá méltó szerző, aki a jelenkori amerikai irodalom egyik jeles alkotója, antropológus is egyben, akinek számos műve megjelent magyarul. Braidotti gondolkodása az újabb, a kétezres években írott műveivel egy átfogó koncepcióvá alakult. A 2022-es *Posthuman feminism* és a 2013 *The Posthuman* a két általam választott sarokkö, de ezek visszautalnak az általam kiemelt leendő/ valamivé válás (becoming) nomád etikájára a 2006-os *Transpositions* című kötetre, amit jobbnak tartok az utóbbi évek néhány Braidotti könyvéénél mint a *Posthuman Knowledge* (2019.) A 'poszthumán' lett az új divatszó, amiért nem egyedül Braidotti a hibás, de ez szétfolyói jelentésűvé, nehezen definiálhatóvá tette. Ezért választottam ki csak 1-2 művet és fogalmat. Braidottitól magyarul egy válogatás jelent meg 2006-ban "Egy nomád térképei" címmel. Végül fontosnak tartom kiemelni, hogy humanizmus etikai-politikai lényege Braidotti poszthumán feminista filozófiájának is része, ami egyben Beauvoirknak is nem szűnő aktualitást biztosít.

Kapus Erika

MTA Könyvtár és Információs Központ

Email: kapuse@gmail.com

Guruló változás. Kerékpáros kószáló(nő)k a nagyvárosban

A kószálás mint kulturális toposz a 19. század közepén született, a városi modernitás kontextusában. Baudelaire flâneur-figuráját Walter Benjamin emelte ki eredeti narratívájából, és tette a modernitás egyik kulcsfigurájává. Írásaik nyomán jelentős irodalom jött létre a flâneur alakját elemezve, s gendertudományos szempontok mentén egyre több figyelmet kapott a flâneuse is. A kószáló kritikus megfigyelő a városban, s nem mellékesen modern városi fogyasztó is. E toposz alapján jött létre a 'velo flâneur' vagy 'cycleur', aki már a 19-20. század fordulóján kétkeréken járta a várost, és azóta is fontos alakítója a városképnek. A kerékpáros ember és gép összeépítése, az organikus motor mechanikus szerkezetet hajt. A kerékpáros megváltoztatja városaink életterét, sebességét, hatással van nemcsak a közlekedés infrastruktúrájának kiépülésére, szabályozására, a forgalom megszervezésére, de a ruhadivat alakulására, a nemek közti egyenlőség kérdésére, sőt, a városlakó identitásának alakítására is. A kerékpáros a változás előmozdítója, mozgásban van és mozgatja maga körül a várost. A városi kerékpáros státusza hasonlít más kisebbségi csoportokéhoz: gyakran alacsony presztízzsel bír, a rendszert, melynek fokozatosan ágens részévé válik nem az ő nézőpontjából

alkották, így számára a kialakított rend idegen némiképp, s ő folytonos transzgresszióra kényszerül. Előadásomban elsősorban századfordulós szépirodalmi szövegek és publicisztikák alapján vizsgálom, hogyan alakul (ki) a városi kerékpáros mint kószáló identitásképe, milyen attribútumokkal ruházzák fel, mi jellemzi a róla való beszédmódot, s hogyan viszonyul mindez napjaink kerékpáros-képéhez, mit alakított át és hogyan a kerékpáros kószáló megjelenése, milyen gender vonatkozásai vannak fejlődéstörténetének.

[Katona Eszter](#)

SZTE, Hispanisztika Tanszék

Email: katonaeszter@gmail.com

A szavak (átformáló) ereje. Juan Mayorga *A Gólem* című drámájának etikai, morálfilozófiai aspektusai

Előadásomban Juan Mayorga 2022-ben bemutatott színdarabjának *A Gólem* című drámának a lehetséges értelmezését szeretném bemutatni. Ezt a művet a kritika a spanyol drámaíró legösszetettebb, legsötétebb és legnehezebben értelmezhető művének aposztrofálta. Mayorga elmondása szerint a darab 2015-ben született, de a COVID-járvány alatti első lezárás idején elővette és újraírta. Maga a cím a XVI. századi zsidó folklórhoz tartozó ismert mítoszra, Gólemre, egy agyagból gyúrt lényre utal, amely képes életre kelni, ha egy szent szót adnak a szájába. A mítosznak számos irodalmi feldolgozása született (pl.: Gustave Meyrink regénye, Jorge Luis Borges verse). A filozófiai, morális és politikai kérdéseket boncolgató darab egy jelenbélinek és valóságosnak látszó alternatív világot mutat be: a közegészségügyi rendszer összeomlik és a ritka betegségben szenvedő Ismael gyógykezelése veszélybe kerül. A felesége, Felicia azonban váratlan ajánlatot kap egy rejtélyes nőtől, Salinastól: Ismael továbbra is megkaphatja a kezelést, ha a nő vállalja, hogy megjegyez egy szöveget. Az ajánlat annyira furcsa, hogy hirtelen a fantasztikum birodalmába löki az olvasót/nézőt. Ugyan a Felicia által elvállalt feladat egyszerűnek tűnik, a nő azonban napról napra érzékeli ahogy a szavak hatására valami átalakul benne: az álmaiban, az emlékezetében, a képzeletében, a testében és az akaratában is. Ahogy Felicia memorizálja a szavakat, életre kel a Gólem, a nő teljesen átalakul. Mayorga egy intellektuális utazásra invitálja az olvasót/nézőt, a tudattalan legsötétebb bugyraiba. A gólem egy mélyen politikai színdarab az át/változások etikai, morálfilozófiai aspektusairól, hogy mit teszünk a szavakkal, és mit tesznek velünk a szavak.

[Kérchy Anna](#)

SZTE, BTK, Angol tanszék

Email: akerchy@ieas-szeged.hu

Önarckép macskaszemmel: Ember-állat sorsközösség Polcz Elaine *Macskaregény* című memoárjában

Polcz Elaine leghíresebb önéletrajzi írásai sajátosan női perspektívából számolnak be elmondhatatlanként tételezett traumatikus eseményekről. Az *Asszony a fronton* személyes visszaemlékezése a második világháborúban megerőszkolt nők sokáig tabusított történeteit felidézve válik a kollektív emlékezetpolitika kulcsfontosságú szövegévé, az *Egész lényeddel* a feleség szemszögéből kíséri végig a szeretett társ, az ünnepezt író Mészöly Miklós betegségével, a gondoskodással, búcsúzással, gyásszal járó fájdalmas nehézségeket, míg az *Ideje az öregségnek* illetve az ezt követő *Nem trappolok tovább* időskori naplóbejegyzésekben néz szembe saját elmúlásával, hogy a kíméletlen őszinteség és derűs elfogadás sajátos ötvözetével dokumentálja önnön testi-lelki hanyatlását, az „öregasszony-lét” és a közelgő halál elkerülhetetlenségének megtestesült tudatát.

Konferenciaelőadásom Polcz Alaine egy méltánytalanul elhanyagolt, kései önéletrajzi írására, a *Macskaregényre* koncentrál. Ebben a hetvenhárom éves szerző a múltbeli macskáihoz kötődő emlékfoszlányait egybegyűjtve igyekszik feleleveníteni múltját, hogy ember és állat viszonyának filozofikus újragondolása tükrében vessen számot életével. Derrida "L'animal que je suis" című esszéjében elbeszélte epifániát felidézve, a macska szemében tükröződő én másságának felismerése szükségszerűen etikai megfontolásokhoz vezet, a létezők – és a tanatólógus Polcz szerint a közösen elmúlásra ítélték – sorsközösségére figyelmeztet. Nő és macska találkozása során „két világ átlépi egymás küszöbét.” Az asszociatíván csapongó, fragmentált, epizodikus szövegben saját, ismerős és idegen macskák sokasága zsúfolódik bele, fotók, versidézetek, anekdotikus emléktöredékek révén, a történetek óhatatlan fikcionalizálódására, a memoárt átszövő félreemlékezésekre, felejtésekre utaló (Macska)regény műfaji megjelölése alatt. Maga az állat is változatos formákban jelenik meg, az emberi kultúrába ágyazva, mint kiskedvenc, haszonállat, totem, szimbólum, zsákmány, vagy eleség... - ugyanakkor az antropocentrikus nézőpont túl, s a kortárs feminista *humanimal studies* gondolatait megelőlegezve úgy is, mint saját jogán létező, radikális különbözőségében elismerésre méltó életforma, olyan természetközeli entitás, aki – Weöres Sándorral szólva – „állat-lényének delejével” egyszerre emlékeztet múlandóságunkra és nyújt vigasztalást a halandólét végessége ellenében azzal, hogy megtanít a végtelen „nevetségig szeretni.”

Kérchy Vera

Szegedi Tudományegyetem

Email: kerchyv@gmail.com

„Csigabiga gyere ki, Tereus farka tíz centi”

Philomela ovidiusi történetében a megerőszkolt nő elnémítását (a nyelv kivágását) egy új (a trauma kibeszélésére alkalmasabb) nyelv megtalálása követi: azzal, hogy a beszédétől megfosztott, tragédiáját mégis „kibeszélni” képes lány madárrá változik a történet végén, az állathang az erőszakos-szimbolikus emberi nyelvhasználattal való szembeszegülés, szubverzió forrásaként allegorizálódik. Joanna Laurens, kortárs angol drámaíró posztmodern Philomela-története, a *Három madár (Three Birds, 2000)* mintha már az első pillanattól fogva „csicseregne”, „csivitelne”, madár hangon szólna, ritmikus ismétlődéseivel, szótöredékeinek metonimikus kattogásával az écriture féminine irányába terelve az ovidiusi szöveget. Előadásom fókuszában a darab 2003-as magyar színpadi adaptációjához (Móricz Zsigmond Színház, 2003) készített fordítás áll (Forgács Péter – Márton Andrea), de foglalkozni kívánok az erőszak vizuális megjelenítésével, a Forgács-rendezés reprezentációs megoldásaival is. Kitérek a színpadi átváltás performatív lehetőségeire is, többek között Ladik Katalin „madárrá változására” hangköltészeti performanszaiban.

Kiss György

Debreceni Egyetem

Email: kissgyuri08@gmail.com

A vénlány és az árva: testi fogyatékoság és nemi szerepek Eleanor H. Porter *Az élet játéka* című regényében

A 19-20. századi klasszikus gyerekirodalomban másodjelentés íródik a beteg és/vagy fogyatékos gyerek identitásába, a mozgássérült gyerek teste az adott kor társadalmi problémáinak és kérdéseinek csatornájává válik. Ezekben a szövegekben a betegség és fogyatékoság jellemformáló leckeként értelmezhetőek a fiatalok számára, a nevelődésfolyamat egy kikerülhetetlen fázisaként. Az amerikai Eleanor H. Porter 1913-ban íródott *Az élet játéka* című regénye azonban kivételt képez. A hazánkban is rendkívül népszerű, több mint húsz kiadást megélt mű főszereplője Pollyanna Whittier,

aki apja halála után kénytelen vénlány nagynénjéhez, Polly Harringtonhoz költözni Beldingsville városába, ahol hamar elterjeszti saját optimista életelvét, az „örömjátékot”. A regény során az „örömjáték” elsajátítása több perifériára szorult egyénnek lehetővé teszi, hogy (újból) megtalálják a helyüket a közösségben. A különleges játék-irányelv ezen hatása leginkább Polly Harrington metamorfózisában csúcsonylik ki. Mikor Pollyanna egy baleset következtében lebénul, sérülése nem az ő személyes változását szolgálja, hanem nagynénjére van hatással, annak társadalomba való beintegrálódását teszi lehetővé: egyedülálló, önrendelkezésű vénlányból gondoskodó, férjzett asszonnyá válik. Előadásomban a kortárs fogyatékoságtudomány elméletíróinak (pl. Martha Stoddard Holmes, David T. Mitchell, Sharon L. Snyder) munkásságára támaszkodva és Porter regényéről szóló tanulmányok segítségével (pl. Joe Sutliff Sanders, Claudia Nelson) azt elemzem, hogyan olvasható a Polly-Pollyanna páros története a 20. század eleji konvencionális nemi szerepek elfogadásának és előnyös társadalmi beilleszkedés egyfajta példázataként.

Koller Nóra

Universidade de Coimbra

Email: thrashtray@gmail.com

Transz vlogolás: médiarégészet, szerialitás és életrratívva

„És most úgy tűnik, hogy ez az egész folyamat beindul, hogy azzá váljak, aki szeretnék lenni, és tényleg önmagam lehessenek. És ezt szeretném levideózni nektek, hogy több emberhez jusson el, hogy igenis ilyen létezik” - egy fiatal transz* YouTuber zárja le ezzel első videóját. A videó, ami mára már nem elérhető a platformon, a transz* fiatal utolsó középiskolás éveit és az ezalatt zajló tranzíciót dokumentálja; saját élményeket öntve szeriális narratív formába, elsősorban kultúrorvostani szempontból jelenik meg „ez az egész folyamat.” Előadásomban a transz* vlogolás és a közösségi vizualitásnak a szélesebb értelemben vett életrratívához kapcsolódásával foglalkozom; ezt a vloggerrel készített interjúk teszik lehetővé. A transz vlogolás a legszervezettebb, leginkább kronologizált és nyomon követhetőbb formában a YouTube-on történik, de szinte minden közösségi médiafelület ad lehetőséget videók, sztorik feltöltésére. Tobias Raun dán kutató értelmezésében a vlogolás olyan mediatisztált, technologizált önéletírás gyakorlat, mely egyszerre intim és nyilvános; különösen a médiából hiányzó, kulturálisan láthatatlan kisebbségek számára fontos ön/reprezentációs, dokumentációs tevékenység. Raun, aki a transz* emberek vlogolásával foglalkozik, a YouTube videók személyköziségét, pszichológiai jelentőségét is hangsúlyozza. Mint írja: „a vlogokban megkísérlünk kapcsolatot teremteni vizuális szelfünkkel, önreflexiót végzünk, és látjuk, ahogy a szelf átkel a Másik tekintetén.” (2014, 4) A szelf és a Másik közti viszony alapvető jellegét mi sem bizonyítja jobban, mint a transz* fiatal alakjához kapcsolt jelentések sokfélesége. Jelenleg Magyarországon éppen az az üzenet erősödik fel, mely kétségbe vonja a transz* emberek önazonosságát és önmeghatározáshoz való jogát. Ahogy a fenti idézet is mutatja, a transz* fiatalok vlogolása azzal az ontológiai megerősítéssel szolgál, „hogyan *igenis* ilyen létezik.”

Kovács Ágnes Zsófia

Szegedi Tudományegyetem

Email: agnes.zsofia.kovacs@gmail.com

Az önéletrajzi narratíva szerepe egy kisebbségi egészségnevelési projektben

Dr. Orsós Zsuzsanna a Pécsi Tudományegyetem biológusa, egyetemi adjunktus, rákkutató, az ország első cigány PhD-hallgató MTA-ösztöndíjasa, aktivista, a Bogdán János Alapítvány elnöke, melynek célja a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának és motiváltságának fejlesztése, egészségnevelése. A projekttel kapcsolatban gyakran szerepel a médiában és beszél saját életrajzi háttéréről, amely

alapítványi munkáját is motiválja. Az előadás azt a kérdést teszi fel, hogy Orsós Zsuzsanna médianyilatkozataiban milyen önéletrajzi narratívát működtet, és ez hogyan válik fontossá az alapítványi munka szempontjából. Az előadás összehasonlítja Michelle Obama széles körben ismert afro-amerikai önéletrajzi narratíváját Orsós interjúival, s ezek alapján párhuzamot von a két önéletrajzi elbeszélés kiinduló pozíciója, projektjei, motívumai között. Az előadás tézise, hogy Orsós önéletrajzi narratívája számos ponton hasonlít Obama *Becoming* című önéletrajzának motívumaihoz (család, oktatás szerepe, irányváltás élménye, szociális változás igénye, egészség/nevelési projekt). Az előadás másik tézise, hogy az önéletrajzi elem láthatóbbá tételéből és erősebb médiajelenlétéből Orsós társadalmi projektje nagyban profitálhatna: ahogy Obamánál is a brand vitte a projekteket és nem a projektek a brandet, Orsós egy mediatizált branddel tehetné az Alapítvány kezdeményezéseit közismertebbé, elfogadottabbá.

[Kövér-Van Til Ágnes](#)

ELTE Társadalomtudományi Kar

Email: kovera@tatk.elte.hu

Mixoparthenos, melusine, lamie, mermaid, siren és a Starbucks logó. A női test reprezentációjának makacs állandósága változó térben és időben

Az előadás utazás térben és időben, mely nyomon követi a női test reprezentációjának egy sajátos típusát: a nő féllényként, félig állatként, félig emberként való ábrázolását. Meglepődünk, amikor azt látjuk, hogy az ókori egyiptomi, majd görög, perzsa és indiai megjelenítések hogyan válnak az európai keresztény nő ábrázolás részévé, majd hogyan alakulnak át az európai népmesék közkedvelt figuráivá, egészen a Starbucks logójáig. Az előadás e reprezentációk jelentés-rétegeit vizsgálja, azt, hogy a női test ezen szimbolikus megjelenítései miért vannak makacsul jelen a világ szinte minden kultúrájában és hogyan működik archetipikus jelentésük a ma is.

[László Borbála](#)

Debreceni Egyetem

Email: brbala.laszlo@gmail.com

Likantrópiák: fiktív és mediális átváltozások poszthumanista vonatkozásai a *Farkasok népe* és a *Farkasgyermek* című animációs filmekben

A hibriditás, mozgás és (át)formálódás elvein működő animáció különleges szerepet játszhat egy posztantropocentrikus paradigma kialakításában. E feltevésből kiindulva két olyan kortárs animációs filmet vizsgálunk, melyek főszereplői különböző világok közötti határmezsgyéken, folyamatosan változó állapotokban lelnék rá identitásukra. A *Farkasok népe* (2020, rend. Tomm Moore) című filmben a fiatal Robyn vadász édesapjával Írországba utazik, hogy segítsen elpusztítani az utolsó helyi farkas farkát, azonban összebarátkozik egy ősi farkasember-törzs leszármazottjával, Mebh-vel, majd egy (nem szándékos) harapás útján ő maga is képessé válik arra, hogy éjszakánként farkas alakot öltözzön. A likantróp lánnyal kötött barátságának és saját metamorfózisának hatására Robyn fellázad a (civilizáció-természet, ember-állat, emberiség-állatiasság, angol-ír, férfi-nő) dualizmusokba merevedő világrend ellen, s felesküszik a farkasok védelmére. A *Farkasgyermek* (2012, rend. Mamoru Hosoda) című japán animációs filmben az egyetemista Hana beleszeret egy farkasemberbe, akitől két gyereke születik, majd férjének halála után vidékre költözik, ahol a mindennapi betevő megteremtése mellett az is gondot okoz, hogy emberként vagy farkasként nevelje fel gyerekeit. A testvérek azonban a hibriditás (személyiségüknek megfelelő) formáit választják, melyhez mindkettejük számára az állati és emberi lét egyenlőségének és folytonosságának megértése szükséges. A főszereplők által a filmek

tehát egy-egy olyan világot elevenítenek meg, melyben a szubjektum szimpoetikus entitás (Haraway 2016), azaz a létformák közötti dinamikus kapcsolódások és hibridizációk nyomán jön létre. Az effajta poszthumanista világnézet elképzelésében a médium is meghatározó szerepet játszik, hiszen az animációs film határokat elmosó, formálódást és változást hangsúlyozó természetének köszönhetően elutasítja az emberi és természeti létezők közötti ellentéteket, hierarchiákat, s helyettük a rizomatikusan kapcsolódó egységeket és kapcsolódási folyamatokat helyezi előtérbe (Deleuze-Guattari 1987).

Moise Gabriella

Debreceni Egyetem, Angol-Amerikai Intézet

Email: moise.gabriella@arts.unideb.hu

Test-herbáriumok: Intergenerációs tudás és emlékezet Charmaine Watkiss rajzaiban

Charmaine Watkiss (1964-) munkássága már abban is az (át)változás élet-mozzanatát idézi, hogy viszonylag későn kezdett jegyzett képzőművészként alkotni. Rajz szakos mesterdiplomáját 2018-ban szerezte, míg első, intézményi kereteken belül megvalósuló önálló kiállítása 2022-ben volt, a Leeds Art Galleryben, *The Wisdom Tree (Bölcsességfa)* címmel. Watkiss munkái saját megfogalmazása szerint „emlék történetek”; életnagyságú rajzai önreprezentációk, de nem önportrék, ahol az egész alakos ábrázolások inkább vásznak, amelyekre rétegződően viszi fel a különböző afro-karibi és afrikai kultúrák vizuális emlék-lenyomatait, legyenek azok növényi motívumok, használati tárgyak vagy művészeti alkotások. A gyakran egy képi térben megjelenő megsokszorozott alakok az intergenerációs tudást és emlékeket hivatottak leképezni, ahogyan anyáról lányra hagyományozódnak azok a kulturális tudás-tartalmak, amelyek a transzatlanti rabszolga-kereskedelem és a kolonizáció miatt szükségszerűen sérültek, elvesztek vagy kitörlődtek. Az alakok testét komplex és a legapróbb részleteikben plurális mintázatok töltik ki, legyenek ezek újságcikkek fotó-illusztrációinak másolatai, kozmológiai ábrák vagy gyógyító hatású növények reprezentációi. Watkiss vizuális metamorfóza többértékű: egyfelől megannyi afrikai női szerepet és sorsot jelenít meg önábrázolásain keresztül, másrészt, bár a testek megőrzik körvonalait, medicinát és mágiát magukban rejtő növények, virágok nőnek ki a testekből, ismétlődő mintázatuk pedig nemcsak az alakokat kapcsolja össze, hanem a diaszpórában élőknek kapocsként szolgál generációkon, kontinenseken és kultúrákon átívelően múlt és jelen között.

Molnár Ágnes Éva

Budapesti Metropolitan Egyetem

Email: eve.a.mill@gmail.com

Van-e neme a mesterséges intelligenciának?

Nem kérdés, hogy a mesterséges intelligencia megjelenése és elterjedése már most kihívások elé állítja a társadalmat. Művészként elsősorban az aggaszt, hogy ez az új jelenség hogyan változtatja meg a szerzőiség fogalmát. Társadalmi kérdésekkel foglalkozó művészként pedig fenyegetésnek látom atekintetben, hogy az emberi jogok és a társadalmi nemek relevanciáját kezdheti ki, mivel az ebből a témából táplálkozó művészeti alkotásoknak jelenthet akadályt. Vajon számonkérhető-e egy mesterséges intelligencián a társadalmi érzékenység?

Novák Zsófia

Debreceni Egyetem, Irodalom- és Kultúratudományok Doktori Iskola

Email: zsofinovak93@gmail.com

Elmosódó énhatárok – a transzgresszív empátia alakzatai Octavia Butler és Ursula K. Le Guin műveiben

Octavia Butler regényének, *A magvető példázatának* (1993) elbeszélője, Lauren Olamina születésétől fogva hiperempatikus rendellenességgel küzd: kénytelen közvetlenül átélni az őt körülvevő emberek (és bizonyos nem-emberi létezők) szenvedését, s így sokszorosan kiszolgáltatott a regény által ábrázolt kegyetlen, klímakrízis által káoszba taszított világban, amelyből az emberek közötti együttérzés javarészt kiveszett. Hasonló empátikus túlérzékenység sújtja Le Guin *Vaster than Empires and More Slow* (1971) című novellájának egyik főszereplőjét, Osdent is, aki képessége miatt állandó affektív invázió alatt áll – nem kívánt kapcsolódásban részesül „bármivel, ami érez” (5), s így képtelen megnyugvást lelteni az élőlények társaságában, védtelenül hánykolódva azok hangulatai, érzései között. Mindkét mű az együttérzés – és annak árnyoldalai, potenciális veszélyei – köré szerveződik tehát; s az empátia Le Guinnél és Butlernél is (határ)áthágásként jelenik meg, amely veszélyezteteti nem csak a – fantasztikumba hajló – átérző képességgel rendelkező szubjektum szuverenitását, hanem annak koherenciáját is. Előadásomban a szövegek által ábrázolt empátia transzgresszív aspektusait vizsgálom, különös tekintettel a nem-emberi és emberi létezők között létesülő viszonyokra, valamint arra keresem a választ, hogy milyen affektív metamorfózisok indul(hat)nak el a művek által megjelenített empátikus kapcsolódások transzformatív ereje nyomán.

Papp Fruzsina

Eötvös Lóránd Tudományegyetem

Email: pappfruzsina@student.elte.hu

A bántalmazó kapcsolatból való kilépés lehetőségei a szociális ellátórendszer működésének tükrében

Készülő doktori disszertációm témája a kapcsolati erőszakkal terhelt válási folyamatok vizsgálata gyermekvédelmi szempontból, előadásomban a témakör egy aspektusát szeretném részletesebben bemutatni. A disszertációm elméleti részében feltérképezett problémakört megvilágítva, előadásom fókuszában az a kérdéskör áll, hogy egy bántalmazó kapcsolatból milyen kilépési utak, kilépési lehetőségek vannak a szociális ellátórendszer működésének tükrében, kiemelten, ha gyermek is érintett. A nők lakhatási lehetőségeit és nehézségeit vizsgálva különösen sérülékeny célcsoportként jelennek meg a családon belüli erőszak áldozatai, tekintve, hogy a közös háztartásból az esetek túlnyomó többségében a nőknek és gyermekeknek kell menekülniük, ezáltal ők kerülnek lakhatási krízisbe amellet, hogy alapvetően is rosszabb gazdasági helyzetben vannak (Dés és Pósfai, 2021). Előadásomban szeretném röviden ismertetni a témához kapcsolódóan az elméleti megközelítések és a jogszabályi környezetet, áttekinteni a kapcsolati erőszak jellemzőit és dinamikáját, valamint bemutatni, hogy ebből fakadóan mik a célcsoport speciális igényei és szükségletei. Ezt követően szeretném felvázolni, hogy a magyarországi intézményrendszer a felmerülő szükségletekre milyen mértékben képes adekvát válaszokkal szolgálni, milyen alternatívákat kínál, kiemelten a lakhatási nehézségek megoldása érdekében. Az egyes intézménytípusok eltérő módon és mértékben, eltérő hatékonysággal tudnak az igénybevevők problémáira, szükségleteire, élethelyzetére reagálni. Előadásomban szeretnék áttekintést adni arról, hogy a kapcsolati erőszak következményeit, a trauma feldolgozását, az új identitás kialakulását és az új élethelyzet stabilizálódását a szociális ellátórendszer az elérhető szolgáltatásokon keresztül milyen formában képes elősegíteni.

Simon Lehel

Független kutató

Email: lehel.siver@gmail.com

A gender studies Y-odik hullámai

Évek óta követem nyomon transz férfiak műtéti és hormonális tranzícióját. Ennek genderetikai vonatkozásairól a NYIM keretében már tartottam előadást. Most is magyar sajátosságokat emelnék ki, nemzetközi összehasonlításban. Nemzetközi tudományos vita tárgya a tesztoszteron hisztorektómia nélküli adhatósága a petefészekrák veszélye miatt. Amennyiben egy transz férfi gyermeket szeretne vállalni, a hisztorektómia nem célszerű. A tesztoszteron bizonyos lebomlási terméke okozza a rákot, nem a tesztoszteron, és van kiegészítő szer a tesztoszteron lebomlásának blokkolására. Itthon még ott tartunk, hogy ha van progeszteron és ösztrogén, még több tesztoszteront kell „nyomni”, az „legyőzi a női nemi hormonokat”, és ezzel „megoldható” ez a „probléma”. Amennyiben viszont a hisztorektómia megtörtént, az agyban és más perifériás helyeken még szabadul fel ösztrogén, amelyet célzott kiegészítő szerrel le lehet blokkolni. Magyarországon „ez is megoldható, lenyomjuk ezt az ösztrogént is tesztoszteronnal, mert a tesztoszteron erősebb”. Igen, de a tesztoszteron bomlásterméke depressziót és agressziót okoz, és sok magyar transz férfi dupla „nyomás”-t kap tesztoszteronból, pedig erre a legújabb amerikai protokoll alapján semmi szükség nem lenne. Mindennek azonban egy érdekes magyar gendervonatkozása van: a tesztoszteron „erejébe és mindenhatóságába” vetett hite a magyar endokrinológusoknak. Ami viszont még aggasztóbb genderpszichoanalitikus szempontból, hogy ezt a patriarchális szemléletet a (magyar) transz férfiak teljesen interiorizálják és internalizálják. Látható, hogy gendersztereotípiák hogy alakítanak „biológiai „tényeket””, konstruktivista szempontból mennyire relatív az esszencializmus. Mindez már nem biológia, hanem előítélet. Előadásomban külön kitérnék a gender studies kommunikatív szerepére biológiai „normák” lebontásában, mindezt minden szempontból tudományosan: a patriarchális magyar transz férfiak miatt neveztem ezt el némi szarkazmussal Y-odik hullámnak.

Szabó Zsuzsa

ELTE

Email: zsuzsa.szabo.92@gmail.com

A kritikai elmélet és a hajléktalan nők helyzete

Az előadás célja a hajléktalan nők helyzetének mélyebb bemutatása a magyar ellátórendszerben. Külföldi eredmények sora igazolja a hajléktalan nők speciális helyzetét, számos kutatás mutat rá genderspecifikus problémákra, illetve arra, hogy ebből fakadóan szükségleteik is eltérhetnek a hajléktalan férfiakétól. A hajléktalan nőket magasabb szegénységi ráta sújtja, nagyobb eséllyel lesznek kizsákmányolás és erőszak áldozatai, kiszolgáltatottságukból fakadóan gyakran kényszerülnek olyan partner mellett maradni, aki fizikailag, szexuálisan és lelkileg bántalmazza őket. Az ellátórendszer sok esetben nem reagál az igényeikre, rendkívül kevés a nőket célzó szolgáltatás. A hajléktalanok láthatatlanok a politika számára, e csoporton belül a hajléktalan nők még kedvezőtlenebb helyzetben vannak, ezért az olyan fontos területeken, mint például az egészségügy, nincsenek rájuk szabott ellátások. A hajléktalan nők kimaradtak a társadalmi diskurzusból, a közpolitikából, ami hatással van a finanszírozási prioritásokra és a szolgáltatásnyújtási modellek fejlesztésére. Magyarországon hiányoznak a kutatási palettáról, a róluk szóló csekély számú írás leginkább a célcsoport narratíváját helyezte a vizsgálódása középpontjába. Az előadás alapját adó

vizsgálat a kliensek helyzetét a hatalom oldaláról tervezi megközelíteni, továbbá a hajléktalan nők helyzetéről szóló írások tapasztalatait foglalom össze egy elméleti keretben.

Szélpál Livia Klára

Szegedi Tudományegyetem

Email: liviaszelpal@gmail.com

Mit akar a nő? Átváltozások Zadie Smith *The Wife of Willesden* című művében

Zadie Smith *The Wife of Willesden* (2021) című színdarabjában újragondolja a *Canterbury mesék* egyik történetét, „A bath-i asszonyság előbeszéde és meséjét” (The Wife of Bath's Prologue and Tale). Zadie Smith színdarabjának bevezetőjében önreflexív módon elmeséli az adaptáció születését, amely egy véletlen félreértésből keletkezett egy Twitter bejegyzés és gyenge reptéri Wi-Fi-kapcsolat révén és egy kreatív alkotómunkává, írófolyamattá változott át a Covid-19 pandémia idején. Előadásomban arra helyezem a hangsúlyt hogyan alakult át Geoffrey Chaucer eredeti története Smith szövegévé, igazodva a modern kor társadalmi viszonyaihoz. Smith megváltoztatta a történet főszereplőjének nevét Alysonról Alvitára, valamint a szereplők nevét és karakterét is átalakította. A 14. századi helyszín áttevődik a modern kori London Kilburn városrészébe, ahol egy kocsmában Alvita elmeséli történetét, újragondolva önmagához és a férfiakhoz való viszonyát, valamint identitását olyan kérdéseket feszegetve, mint, hogy mit akar az élettől egy nő és mi a nő szerepe a házasság intézményében. Lényegében a cselekmény hű maradt az eredeti műhöz, minden más tekintetben a színmű idomul a mai társadalomhoz. A szereposztás szerint a színészek több szerepet is játszanak. A színdarabot Indhu Rubasingham rendezésében Clare Perkins-szel a főszerepben 2021 novemberében mutatták be a Klin Theatre-ben. A bemutató vegyes kritikákat kapott, amely eltérő kritikai értelmezésekre előadásomban is kitérek.

Szendrei Bianka

Debreceni Egyetem

Email: szendreibianka97@gmail.com VAGY szendrei.bianka@arts.unideb.hu

A Nyitottság Gyöngyöze: Poszthumán Sebezhetőség Janelle Monáe „I Like That” és „Don't Judge Me” Című Dalaiban

Az Afrofuturizmus egyik legkiemelkedőbb zenei képviselőjének és tovább gondolójának, Janelle Monáe munkásságának gyakori részét képezi a poszthumán lét és lehetőségek. Dalaiban és videóiban gyakran megmutatkozik a „személyes egyben politikai” elv is, hiszen fekete interszekcionális feminista munkásságát mindig is nagyban befolyásolta a fekete, nem-bináris és pánszexuális identitása. A 2018-ban megjelent albuma és kisfilmje (melyet az angolban „emotion picture” néven emleget), Dirty Computer Monáe érzelmi megpróbáltatásait örökíti meg Donald Trump 2016-os amerikai elnökválasztási győzelme után. A Dirty Computer egy disztópikus világban játszódik, ahol azon személyek, akik nem felelnek meg és/vagy visszautasítják a fehér patriarchátus normáit, szisztematikusan dehumanizálva és üldözve vannak az elnyomó rendszer által majd pedig egy „kényszerkezelésen” esnek át mely során az egyén emlékeit és ezáltal az identitását is eltörlik. Az album nem csupán a fekete queer ellenállás, szeretet és összetartozás történetét örökíti meg, de érzelmi nyitottságra és sebezhetőségre is buzdítja annak hallgatóit/nézőit. Míg a sebezhetőség gyakran negatív jelentéssel bír a társadalom megítélése szerint, addig Monáe számára dekonstruktív erővel bír, amely képes az idealizált fehér heteronormatív ember (Sylvia Wynter terminusa szerint the „Man”) rendszerében zavart kelteni. Prezentációm fókuszpontjában Monáe két dala, az „I Like That” és „Don't Judge Me” áll. Míg az „I Like That” című dala személyesebb irányból közelíti meg a sebezhetőség témáját, addig a „Don't Judge Me” kibővíti azt és a kollektív sebezhetőség pozitív

hatását és utópisztikus lehetőségét boncolgatja. A sebezhetőség felé nyitás által az egyén nem csupán megtanul megnyílni mások felé és ezáltal egy érzelmileg nyitottabb, elfogadóbb és affektív környezetet kiépíteni, de egyúttal megismeri az örömet és felszabadulást az elnyomó rendszer dekonstrukciójában.

Taskovics Viktória

SZTE-BTK

Email: wtaskov@gmail.com

„Viseld gondját a virágaimnak”- Virág-lét, mint a lázadás és halhatatlanság allegóriája Patti Smith és Robert Mapplethorpe művészetében

„Viseld gondját a virágaimnak” - ezekkel a szavakkal búcsúzott a haldokló Robert Mapplethorpe Patti Smithtől 1989-ben. Mapplethorpe elvesztését Smith a díjnyertes memoárja (Just Kids, 2011) mellett verseskötet formájában (The Coral Sea, 1996) is tematizálta. Smith szövegeinek egyik központi allegóriája a növényi létmód és a lázadó emberi természet hasonlóságán alapszik, mely Charles Baudelaire *A romlás virágai (Les Fleurs du Mal, 1857)* című korszakalkotó művében megjelenő szimbolikához, esztétikai koncepcióhoz nyúl vissza. Szabó Lőrinc Baudelaire kötetének fordításakor úgy vélte, a “mal” szónak nincs a magyar nyelvben helytálló megfelelője, hiszen mint jelző és főnév egyszerre idézi a fizikai vagy metafizikai rosszat, az anyagi vagy testi bajt, a betegséget, a kárt, nehézséget, gyötrelmet, a veszteséget és a fájdalmat, az ördögöt, melyek mind megjelennek a virágokhoz kapcsolt képzetek és reprezentációk formájában Mapplethorpe és Smith fotóin, szövegeiben. Mapplethorpe Flowers sorozata, és Smith verseinek diskurzusa az emberi és nem-emberi természet feletti kontrollt és kontrollvesztést, testek (el)tárgyasulást és tárgyasítását, az erotika és a halál egybefonódásának Bataille-felőli olvasatát kínálják fel.

Tóth Boglárka

Eötvös Lóránd Tudományegyetem

Email: eboglarkatoth@gmail.com

Sikeresség, mint identitás: A női siker reprezentációjának vizsgálata

A mai kapitalista világban egyre nagyobb nyomás nehezedik mindenkire, hogy sikeres legyen. Nem is akármilyen módon: ez a sikeresség általában a gazdaggá válásról és a jó karrier építéséről szól. Mindenki saját maga főnöke lehet. Ha megvan a jó „mindset” bárkiből lehet sikeres ember. Mindenki előtt rengeteg lehetőség áll, tehát csak individuális döntésen múlik a sikeresség. Ez tényleg így van? Vagy a sikerességre való lehetőségekre nem mindenkinek van hozzáférése? A társadalmi egyenlőtlenségek ellenére gyakran lehet az utóbbi elképzeléseket hallani. Mind online mind a könyvesboltokban egyre több sikerességről szóló csodálatos történetet látunk. De pontosan mi áll ezen sikerek mögött? Mind a nőknek és férfiaknak hasonló sikerességgel kapcsolatos koncepcióik vannak, pont a társadalmi egyenlőtlenségek miatt az ahhoz vezető út, valamint maga a sikeres lét mikéntje máshogy alakul. Emellett a sikeresség maga is fontos identitás-tényezővé vált. Ez pontosan a társadalmi normáknak köszönhető, hiszen a sikeres lét a kapitalista ideológiának sarkalatos pontja. A modernitás rengeteg új lehetőséget és életmód típust biztosít mindenkinek, ám ezen lehetőségek a társadalmon belüli helyzettől függenek. Az ebből fakadó különbségekből fakadóan sokféle koncepció létezik mind a sikerességről, mind a sikeres lét identitásbeli helyzetéről. Az előadásom ezen koncepciókról szól, és arról, hogy pontosan milyen társadalmi tényezők járulnak hozzá ahhoz, hogy ki hogyan gondolkodik a sikerességről. Valamint arról is lesz szó, hogy ezek a koncepciók hogyan függenek össze a kapitalizmussal és a társadalmi helyzettel. Mindezt különböző társadalmi osztályokba tartozó nők körében tárom fel.

Tóth Zsófia Anna

Szegedi Tudományegyetem

Email: tothzsofianna@gmail.com

Változások és átváltozások Mae West humoros performanszain keresztül

Előadásomban Mae West munkásságával szeretnék foglalkozni arra fókuszálva, hogy a humor segítségével milyen változásokat tudott elérni, illetve, hogy ő maga milyen transzformációkon ment át azért, hogy mindezt elérje. Az ő kulturális jelensége és alakja azért is különleges volt, mert egyszerre volt statikus és örökké változó, ugyanis valójában mindig ugyanazt a karaktert játszotta, de mégis divergens célokért küzdött és más-más hatásokat ért el. Illetve bár a 20. század elején kezdte a pályáját, mégis valahol időtlen humort tudott produkálni, aminek ma is van relevanciája. Magához a humorhoz hasonlóan egyszerre volt szubverzív, aláásta a rendszert, megkérdőjelezte a szerepeket, rámutatott a problémákra, miközben végül a történetei rendre tradicionálisan zárultak, mintha „bűnrészes” lenne azzal a rendszerrel, amit végig támadott és tesztelt (bár az utolsó pillanatban mindig történt valami, ami azt sugallta, hogy ez nem így van). Az ellentmondásos jelenségét az is bemutatja, hogy bár soha nem vallotta magát feministának, sőt elutasította ezt, mindeközben feminista humort használt és olyan célokat ért el a humorával, amiért a feminista aktivisták szoktak harcolni – ő maga is úgy nyilatkozott egy interjúban, hogy tudja, hogy őt feministának tartják sokan. Valamint az is különlegessége volt, hogy egy monumentális szex szimbólumként emlékeznek rá legtöbben, aki agresszív heteroszexualitással habzsolja a férfiakat – bár az adott korban ez is nagyon radikálisnak számított, hogy ő volt a ragadozó és a férfiak a prédák – de én pont azt szeretném szintén megvilágítani, hogy a humoros performanszain keresztül pontosan, hogy egy queer performativitást produkált és egyáltalán nem egy hagyományosan heteronormatív jelenség volt.

Tötösy de Zepetnek, Steven

Sichuan University (Kína) Yangtze River Distinguished Professor

<https://docs.lib.purdue.edu/clcweblibrary/totosycv>

Email: tosystem@mac.com

"Csicseri Orosz Adrienne (1878-1934) szerelmes levelei Prohászka Ottokárhoz"

"Csicseri Orosz Adrienne (1878-1934) szerelmes levelei Prohászka Ottokárhoz" Folytatásokban megjelent tanulmányomban (Tötösy de Zepetnek, Steven. "[Perifériakusságok: 'Kissebb' irodalmak, nőirodalom és Csicseri Orosz Adrienne regényei.](#)" Fordította angolból Horváth Györgyi. *TNTeF*:11.1 [2021]: 61-74), Csicseri Orosz szerelmes leveleit elemzem, amelyeket Prohászka Ottokár (1858-1927) püspöknek írt. A levelek eredetije a Budapesti Városi Levéltárban található. Ugyan Prohászka Csicseri Orosznak címzett levelei nem elérhetők, a levelek több szempontból fontosak a két világháború közötti Magyarország társadalmi életével kapcsolatban.

Virágh Enikő, Vidra Zsuzsanna, Kovács Mónika

ELTE PPK

Email: viragh.eniko@ppk.elte.hu; vidra.zsuzsanna@ppk.elte.hu; kovacs.monika@ppk.elte.hu

Roma nők elleni erőszak – sztereotípiák és diszkurzív pozíciók

A roma nők elleni erőszak tanulmányozása a családon belüli és szexuális erőszak sajátos részterülete. A hátrányos helyzetű és társadalmilag kirekesztett kisebbségi népességhez tartozó nők nagyobb eséllyel válnak erőszak áldozatává, a téma relevanciája így ennek a csoportnak a többszörös sebezhetőségéhez kapcsolódik. A romákkal kapcsolatos nyilvános diskurzusok mindig is erősen

megosztottak voltak ideológiai és politikai irányvonalak mentén. A konzervatív és nacionalista vagy szélsőjobboldali diskurzusok jellemzően a romákat hibáztatják hátrányos társadalmi helyzetükért, és gyakran esszencializáló, romantizáló, kriminalizáló diskurzusokat alkalmaznak, miközben etnicizálják a társadalmi problémákat. A konstruktivista megközelítés hagyományosan a liberális vagy baloldali diskurzusokra jellemzőbb, ahol a kérdések társadalmi és etnikai tényezőit külön-külön értelmezik és magyarázzák, és az etnicitás inkább függő, mint független változóként jelenik meg. A fenti megkülönböztetések természetesen nem minden körülmények között igazak és előfordul, hogy a nyilvánosságban megszólalók kombinálják a különböző megközelítéseket. Mindenesetre elmondható, hogy a roma női áldozatokat szerepeltető erőszak-ügyekben a nyilvános diskurzusoknak sajátos társadalmi-politikai tétje a roma nők, mint kisebbségi csoport sztereotipizálása. Az esszencializáló diskurzusok megerősítik a kisebbségi csoporthoz kapcsolódó sztereotípiákat, míg a konstruktivista megközelítés inkább a sztereotípiák lebontásának irányába hat azáltal, hogy megkérdőjelezi az "etnikai másik" konstrukciót, és a kulturális különbségeken túlmutató magyarázatokkal szolgál a társadalmi különbségekre. Azokban a diskurzusokban, amelyek szándékosan nem használnak gyűlöletbeszédet és előítéletes nyelvezetet, a fő kérdés az, hogy hogyan lehetne beszélni a roma nők elleni erőszakról. Vita tárgyát képezi például, hogy az áldozatok és az elkövetők etnikai hátterének említése sztereotípiának minősül-e, ezért kerülendő, vagy éppen ellenkezőleg, ennek elmulasztása járna negatív következményekkel. Az előadásban célunk feltárni, hogy a politikai és civil szereplők, valamint a média hogyan építi fel és jeleníti meg a roma nők elleni erőszak problémáját és a roma nőket mint társadalmi csoportot, továbbá bemutatni, hogy milyen tipikus álláspontok körvonalazódnak a roma női áldozatokat bemutató erőszak-ügyekben.

Konferencia előadók:

Barna Emese, Tordai Dorottya, Németh Anna Júlia, Kengyel Gabriella	1
Bolemant Lilla.....	1
Borbíró Aletta.....	2
Böröndy Júlia.....	2
Dombai Dóra	3
Dragon Zoltán.....	3
Erdei Krisztina és Szalai Anna	4
Fajgerné Dudás Andrea	4
Federmayer Éva.....	5
Géczy Dorottya.....	5
Gera Judit	6
Gerevich András	6
Hódosy Annamária.....	7
Horváth Györgyi	7
Joó Mária.....	8
Kapus Erika	8
Katona Eszter.....	9
Kérchy Anna	9
Kérchy Vera	10
Kiss György	10
Koller Nóra	11
Kovács Ágnes Zsófia	11
Kövér-Van Til Ágnes.....	12
László Borbála	12
Moise Gabriella	13
Molnár Ágnes Éva	13
Novák Zsófia.....	14
Papp Fruzsina	14
Simon Lehel.....	15
Szabó Zsuzsa.....	15
Szélpál Livia Klára	16
Szendrei Bianka	16
Taskovics Viktória	17
Tóth Boglárka	17
Tóth Zsófia Anna.....	18
Tötösy de Zepetnek, Steven	18
Virágh Enikő, Vidra Zsuzsanna, Kovács Mónika.....	18